

Grafika diploma, 2010

A MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEMEN

Maczó Péter

Kimenő évfolyam, mondjuk azokra a hallgatókra, akik idén végeztek. Még egy év van, s azzal véget ér az egylépcsős egyetemi képzés.

– Ha ugyan véget ér – teszik hozzá a szkeptikusok. A dolgok folyamatosan változnak, és ugyanabba a folyóba kétszer (legalábbis ugyanott...) biztosan nem tesszük a lábunkat. Tudjuk. De ebben semminemű célzást ne keressünk: mi magunk is – mondjuk így – évről évre tapasztaltabbak leszünk. Hát még a diplomázók, akik azonban majd csak napok, hetek múlva döbbennek rá igazán – véget ért! A felszabadult öröm, hogy sikerült, most az övék.

Huszonegy nap alatt kel ki a tojásból a kicsibe. Az egyetemen 21 hallgató egy teljes szemesztert áldozhatott annak a munkának a megtervezésére és elkészítésére, amelynek nyilvános megvédésével az elmúlt fél év végén diplomáztak. Létszámnak sok, időnek sem kevés.

Neves esztéták, művészeti kritikusok és kipróbált tervezőgrafikus művészek alkották a bizottságot, amely a tervezés érdemjegyeit megítélte.

Ehelyt azonban ne az értékelésről, inkább a bemutatott tervekéről essék szó! A jelöltek közül tizen különféle, címe szerint is könyves feladatot választottak. Volt ma-

Bakó Tamás Trash Refresh, vagy ahogy a tervező mondja: szemétmelő. Vizuális könyve burjánzó tobzódás. Saját grafikáinak egymásra rakódó – időben és térben –, szabad asszociációkra ingerlő rétegeiben a nézők elszédülnek, oldalain a látványnak ízekre szedhető egysége: a rész és az egész egyszerre!

Csete Mónika illusztrált könyve szövege szerint is izgalmas: Mi fán termettek szólásaink és közmondásaink? Vajon hány olyan kifejezés van nyelvünkben (és külhoni szójárásokban), amelynek eredetét

nem, talán csak jelentését ismerjük? (Ha ugyan némely ízes szóra gyermekkorunk Kincskereső ködmőnéből még emlékezzünk.) A tervező az élvezetes könyvet – szó szerint – megrajzolta.

Deák Emese munkája talán a legtalányosabb, mindenesetre szokatlan és ismeretlen területekre csábít. Enneagram sorozatában a fotók alapján festett, szürreálisan ható, időtlen képeket az installációiba épített változó fényhatás és a hozzá rendelt tipo teszi láthatóvá, és a nézőnek misztikusan talányossá...

Farkas Kata túllépett önmagán. Ehhez szüksége is volt társakra, akik a mindennapok forgatagában, a rólunk már-már fizikailag leválaszthatatlan mobil telefonjaik sms üzeneteit (önzetlenül, és bár név nélkül) rendelkezésére bocsátották. A téma tehát valóságos, virtuális, de eleven. Tetszése szerint (és nem csak az alkotó tetszésére) könyvet formált: a trendi emoticon grafikai világát többnyire (vajh miért?) erotikus-ironikus rajzaival ötvözte: Üzenet elküldve :)

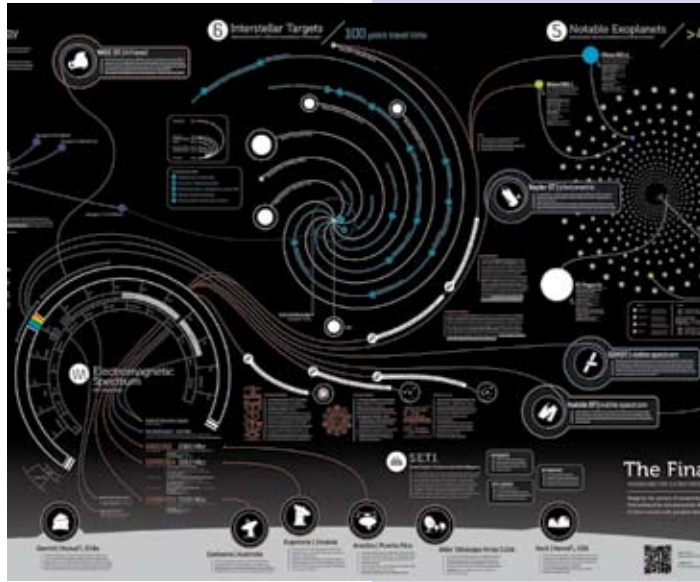
gazinterjú és csomagolás. Nem csak mint branding, de tárgytervezéssel együtt. Fiktív, céges arculat meg valóságos rendezvény koncepcióterve. Két-, illetve háromféle módon is a szemét lett a főtéma, és a környezettudatos élet, de az önismeretre vezető enneagram, videoinstalláció és egy online játékterv jelzi, milyen széles értelmet kaphat a szó: tervezőgrafika.

A munkák jelentős része már számítógépes tervezés, de ahol az illusztratív jelleg volt a domináns, ott is a kivitelezés

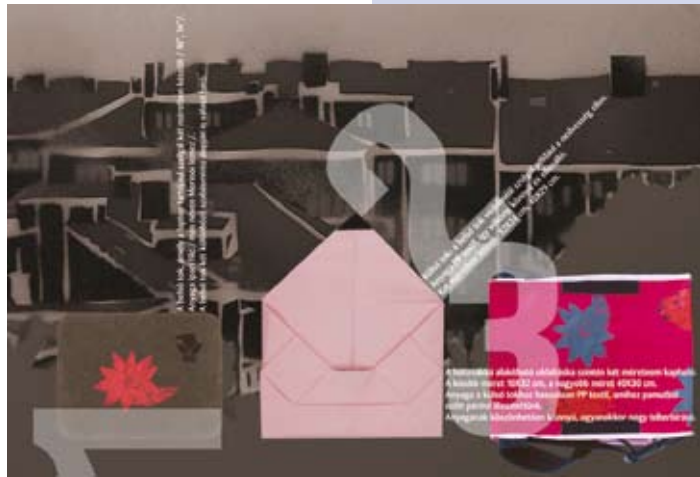
Fábian Áron nagy nevekkel operált. A szándéka szerint nemes, ám megvalósításában még rengeteg bizonytalanságot rejtő kulturális magazin (Zug néven) a kortárs és leginkább magyar alkotóművészet havi folyóirata lenne. Az ötlet mindenképpen biztatásra érdemes, hiánypótló lehetne!

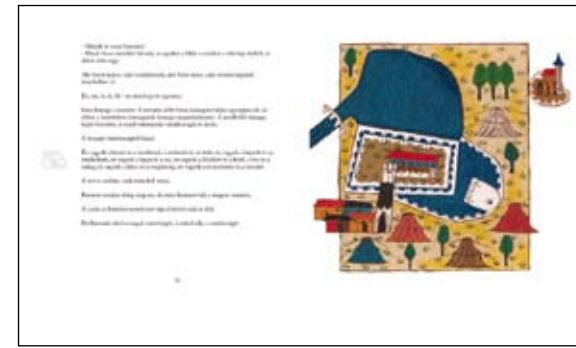
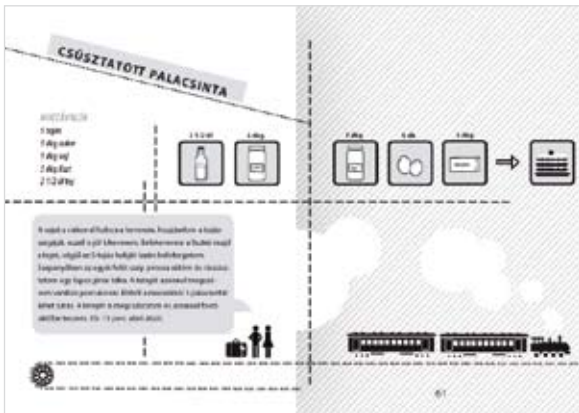
Fogarasy Tamás a mindenséghez mérte magát, és bennünket az egész világhoz viszonyított. Természetesen fényévekben számolva! Parányok vagyunk, mégis üzeni akarunk. Egészséges exhibitionizmussal Faces from Earth címen – bolygók és galaxisok között sétálva – mutatta be infografikáját a földhözragadt hallgatóságnak...

Gulyás Emese legfontosabb társának (laptopjának) tervezett öltözetet. A fiatal vásárlókat célba vevő: Honey Possum markáns grafikával, divatos anyagokból elképzelt színes tasakok és válltáskák családja, amely új márkaként kerülne piacra.

Györgyi Zsuzsanna személyes indíttatású szakácskönyve a nagymama receptjeire épül. A szépen megoldott, japán kötésű kötetben piktoqramokkal rokon pasztelles illusztrációi oldalpárról oldalpárra vezetik az ínyes olvasót.

Józsa Éva Hamvas Béla szövegeiből válogatott: A tradíció világa valóban csak etűdök – az őt nagy világvallást mutatja be, az eredeti ikonográfiából átemelt és megfestett képeivel, egy, a hagyományokhoz igazodóan hagyományos, illusztrált könyvként képzelve el a tanulmánykötetet.

Jánosi Anna angol nyelvű szórakoztató könyve a Good for Nothing címével azt sejteti – semmire se jó! Vagy mégis? A friss (olykor vaskos) és szarkasztikus humorral tervezett, újsághirdetésekként öltöztetett párszavas szövegek hiú életünket, vágyainkat átrító vidám lözöngök, amelyet a vérbő tervezői kreativitás hitelesít – megint egyszer megbocsáthatunk magunknak!

Juhász Dávid napjaink számítógépes játékkultúrájának frissítésére egy Post-Munchkin Online névre keresztelt, rusztikus kártyalapokkal gazdagon felszerelt koncepciót dolgozott ki, amelyhez a játékosok az interneten található bátor küzdőtársakra, ahol a csótány is különös időtényezővé válik... Képeink a kártyákat és a retrós hangulatú küzdőteret mutatják be.

Nagy Dániel komplex arculatterve egy népszerű rendezvénysorozat, a Szegedi Szabadtéri grafikai munkáit, látványtervét alkotta újjá, úgy, hogy a belépőjegyekről a programplakátokig, a várost ünnepi díszbe öltöztető zászlóktól a konkrét előadásokat hirdető nyomtatványokig minden fontos elemét átgondolt és gondosan kimunkált sorozati elveihez igazította.

feltételezi a dtp-ismeretet, hiszen a munkák számára ma a digitális nyomtatás talán az egyetlen – és valljuk be – még korántsem olcsó megvalósítási lehetőség arra, hogy a terveket igényesen elkészíthessék. Persze emiatt azért nem kellene panaszkodnunk, hiszen alig egy évtizede el sem tudtuk volna képzelni, hogy egy illusztrált munka készen, bekötve kerüljön a diplomát értékelő bizottság asztalára. A technikai megvalósítás itt is (és mindannyiszor majd az elkövetkező évtizedekben) az egyik legnagyobb kihívás lesz a hallgatóknak. Akár tárgy, akár látvány (fényeffekt vagy webdesign), a tervezőtől

Mavrodglu Ronald a jeles író, Michael Ende nyomán készítette el könyvtervét, a Momo meséit, amelynek illusztrációi napjaink divatos – leginkább japán, – képregényrajzi világát idézik sajátos átirással.

Pluhár András *Ég veled barátom!* címen gyermekkori emlékeit írta meg és dolgozta fel szigorúan szerkesztett, fekete-fehér képeslapnak – képregénynek.

Rastätter Linda különös könyvet szerkesztett: *Night Life*, amelyben ismerőseinek álmait gyűjtötte egybe és illusztrálta. A kis formátumú, monochrom kötet szinte szöveg nélküli történetmesélés, amelynek értelmezését az utolsó oldalakon fejtí fel a szerző.

Oravec Zsófia egy angolszász újság irodalmi mellékletének köntösebe öltöztette Allán Ginsberg hatvanas években írt erőteljes verseit, prózáját, interjúit. A kétnyelvű periodika stílusgyakorlat, egyben jó alkalom arra, hogy kiválasztott témájához újsághirdetést imitáló festői illusztrációkat készíthessen.

Szabó Eszter *Kristályakon* című verses könyvének anyagához maga volt a múzsa is. Ennek a leheletnyi könyvnek belső, érzelmi motiváltságát a vékony és áttetsző lapokhoz komponált érzékeny illusztrációk jelzik, és a grafika – személyes értelmezése – teszi álomszerűen tűnékenyvé.

egyre nagyobb technikai ismeretet vár el, egyre komplexebb ismereteket kíván, amelyben az állókép és a mozgó tipográfia, a színkezelés és a pixel-felbontás természetes, ugyanakkor a kreatív papírok és nyomtatási technológiák sem idegenek. Dönteni kell, gyakran már a tervezést megelőző

Szalay György napjainkban égetően (égetnivalóan) fontos problémával foglalkozott diplomamunkájában: A hulladék útja egy valóságos szemétfeldolgozó telep grafikai arculatán túl a szeméthasznosítás népszerűsítésével és a környezetvédelem erősítésével foglalkozó projekt kisiskolásoknak. Megvalósításra érdemes munka!

Udvardy Melinda megnyugtatóan tiszta világa a tisztaságról szól: kozmetikai családja a Gaia nevet kapta a tervezőtől. Komoly elkötelezettsége és a márkanév sugallta természetközeli szemlélete a csomagolásaiban is jól látható. Grafikája kevés eszközzel, pasztelles színeivel – elegáns minimalizmus.

Vékony Andrea diplomamunkája A kolbász, az egér és a béka című magyar népmese már címével is étvágygerjesztő (főleg, ha a békára gondolunk) – azonos szövegre készített – öt, különböző technikával illusztrált kis könyvecskeként került kiállításra, ahol a rajzok és színek alkalmazása, viszonya más-más hangulati felvetést mutat. Lehet választani. Ami mégis leginkább közös bennük, az a borító...

fázisban, hiszen az elképzelések megvalósítása, azok színvonalára – mondjuk ki bátran –, a kivitelezett munka profizmusától a sokszor mellékesnek gondolt technikai lehetőségektől és tulajdonságoktól függ. Persze mindenképp a legfontosabb az emberi tényező! A tervezői magatartás, az a sajátos attitűd, amely nem csak tehetséggel mérhető, és azok viszonya a tervezőhöz, akik az elképzeléseket megvalósítják. (Esetünkben ez a nyomdászat minden területe, ahol a grafika tervezőjének képességén túl a megvalósítói készség is domináns tényező.) Amikor a diplomázók munkáit sorra vesszük, szinte a teljes spektrummal találkozunk. Ami az elkövetkező években a környezetünkben olvasható és látható lesz, annak meg-

formálásában az évről évre kikerülő diplomás tervezőknek komoly szerepük lesz. Vagyis az élet nem állóvíz, egy kicsit ácsoroghatunk benne, aztán tovább kell lépünk – a legjobb tudásunk szerint...

Váli Miklós – Temetése 2048 cseppet sem morbid (vagy nem épp úgy), mint inkább kicsit narcisztikus felvetése, egy rendezvény arca és videoinstallációja, amelyben a grafikus saját, harmincnyolc év múlva prognosztizált elhunytának és búcsúztatásának körülményeit (és látványelemeit) fogalmazta meg – az esemény iránti személyes empátiával.